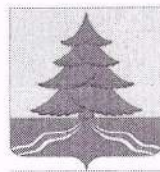

РЕСПУБЛИКА
ТАТАРСТАН

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
КОРСАБАШСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ САБИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА

422051, Республика Татарстан, Сабинский район,
с.Корсабаш, ул. Дорожная, 1
тел. (84362) 49-7-26

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ

САБА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ КУРСАБАШ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА
КОМИТЕТЫ

422051, Татарстан Республикасы, Саба районы,
Курсабаш авылы, Юл урамы, 1 йорт
тел. (84362) 49-7-26

e-mail: korsab.sab@tatar.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
28.12.2017

КАРАР
№28

Татарстан Республикасы
Саба муниципаль районы
Курсабаш авыл жирлеге территориясендә
урнашкан гидротехник корылмаларны
эксплуатацияләү, куркынычсызлык
кагыйдәләрен раслау турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131 –ФЗ номерлы Федераль законы, «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль законы, «гидротехник корылмаларның иминлеге турында» 1997 елның 21 июлдәге 117-ФЗ номерлы Федераль законның 9 статьясы, Ростехнадзорның 2015 елның 2 октябрдәге 395 номерлы боерыгы нигезендә

Карар бирәм:

1. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Курсабаш авыл жирлеге милкендә булган гидротехник корылмаларны куркынычсыз эксплуатацияләү кагыйдәләрен расларга.
2. Әлеге карар кул куелган көннән үз көченә керә һәм «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталы» нда, Курсабаш авыл жирлегенең интернет челтәрендә рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.
3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотам.

Курсабаш авыл жирлеге башлыгы:

А.Р. Гыймадиев

Расланган
Татарстан Республикасы Саба
Муниципаль районы Курсабаш авыл
жирлеге Башкарма комитетының 2017
елның 28 декабрендә 28 номерлы
карары белән

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Курсабаш авыл жирлеге муниципаль берәмлеге милкендә булган гидротехник корылмаларны (буаларны) эксплуатацияләү кагыйдәсе

1. Гомуми нигезләмәләр

Гидротехник корылмаларны (алга таба – ГТК) куркынычсыз эксплуатацияләүнең әлеге кагыйдәләре Федераль экологик, технологик һәм атом күзәтчелеге хезмәтенең 2015 елның 2 октябрэндәге 395 номерлы боерыгы белән расланган гидротехник корылмаларны (судно йөрешле һәм Порт гидротехник корылмаларыннан тыш) эксплуатацияләү кагыйдәләре эчтәлегенә карата таләпләр нигезендә эшләнгән.

Гидротехник корылманың хужасы-Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Корсабаш авыл жирлеге муниципаль берәмлеге.

Персонал составы һәм саны проект белән ГТК классына һәм ГТК куркынычсызлыгын тәэмин итүче эксплуатация эшләре күләменә бәйле рәвештә билгеләнә.

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Курсабаш авыл жирлеге башлыгы ГТКны эксплуатацияләүгә җаваплы, ГТКның эшкә яраклылыгын һәм аварияләрсез эшләвен тәэмин итә, моның өчен ГТК торышын системалы күзәтүләр алып барыла.

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Курсабаш авыл жирлеге башлыгы Ростехнадзорның Идел бие идарәсе территорияль аттестация комиссиясендә аттестация үтәргә һәм тиешле таныклыкка ия булырга тиеш.

Курсабаш авыл жирлеге территориясендә урнашкан гидротехник корылмаларны (плотиналарны) эксплуатацияләүнең төп бурычы булып, әйләнә-тирә мохитне саклау таләпләрен үтәгәндә, аларның эшчәнлеген тәэмин итү, эксплуатацияләгәндә, ремонтлаганда, реконструкцияләгәндә ГТК нормаларын һәм кагыйдәләрен үтәү, ГТК торышын контрольдә тоту тора.

Күзәтчелек органнары күрсәтмәләренең үтәлеше мәҗбүри булып тора. Күзәтчелек органнары күрсәтмәләрен үтәмәгән өчен ГТК милекчесе җавап бирә.

2. Нормаль файдалану өчен кирәкле документлар

ГТКның нормаль эксплуатацияләү өчен корылмаларның торышын һәм аларны эксплуатацияләү кагыйдәләрен чагылдыручы документация булырга тиеш:

гидротехник корылмаларның техник паспортлары;
башкарма чертежлар;
сусаклагычларны эксплуатацияләү кагыйдәләре;
ГТК эксплуатацияләү буенча жирле инструкцияләр;
күзәтү журналлары;

Куркынычсызлык критерийлары һәр ГТК өчен аның конструктив үзенчәлекләрен, геологик, гидрологик, климат һәм сейсмик шартларын исәпкә алып билгеләнә.

Жирлек территориясендә урнашкан ГТК нормаль куркынычсызлык дәрәжәсенә ия, ягъни ГТК проектка, гамәлдәге нормаларга һәм кагыйдәләргә,

куркынычсызлык критерийларының әһәмиятенә корылмаларның һәм нигезләрнең эшкә яраклылығы өчен рәхсәт ителгән чикләреннән артмый, эксплуатация гамәлдәге закон актларын, нормаларын һәм кагыйдәләрен бозмыйча башкарыла, дөүләт контроле һәм күзәтчелеге органнары күрсәтмәләре үтәлә.

Куркынычсызлык декларациясе эшләнми, жирлек территориясендә урнашкан ГТК-лар куркынычсызлык декларациясе үтәргә тиешле объектлар исемлегенә керми.

«Гидротехник корылмаларның иминлеге турында» 21.07.97 ел, №117-ФЗ РФ Законының 15 статьясы нигезендә, гидротехник корылманың авария нәтижәсендә физик затларның тормышына, сәламәтлегенә, физик һәм юридик затларның мөлкәтенә зыян килү нәтижәсендә барлыкка килгән йөкләмәләр буенча гражданныр жаваплылығы куркынычы әлеге гидротехник корылманы тәзү һәм эксплуатацияләү вакытында мөжбүри иминләштерелергә тиеш. Зыян китергән өчен гражданнык жаваплылығын иминиятләүче булып гидротехник корылманың миләкчесе яки эксплуатацияләүче оешма тора.

3. ГТКга техник хезмәт күрсәтү

3.1. ГТК торышын эксплуатация контролен гамәлгә ашыру
ГТК торышын һәм эшен эксплуатацион контрольдә тәэмин итеп тотарга тиеш;

эксплуатация барышында корылмаларның, нигезләрнең, яр буйларының торышы турында дәрәс мәгълүмат алу максатыннан системалы күзәтүләр үткөрү;
мөмкин булган зыянарны һәм авария хәлләрен булдырмау буенча чараларны үз вакытында эшләү һәм кабул итү;

ремонт эшләренең һәм реконструкция эшләренең срокларын һәм иң нәтижәле һәм экономияле алымнарын билгеләү өчен техник мәгълүмат алу;
ГТК эшенең оптималь эксплуатация режимнарын сайлау.

3.2. Оештыру һәм гамәлгә ашыру натураль күзәтүләр

ГТК торышын табигый күзәтүләр оештырылырга, аларны тәзи башлаганнан алып, тәзелеш һәм эксплуатация вакыты дәвам итәргә тиеш.

Натураль күзәтүләрнең күләме һәм ешлығы башта проект белән билгеләнә һәм киләчәктә, гидротехник корылмаларның торышына һәм техник таләпләрнең үзгәрүенә бәйле рәвештә, күзәтүләр нәтижәләре нигезендә үзгәртелергә мөмкин. Әлеге үзгәрешләр проект оешмасы белән килештерелгән житәкче карары буенча башкарыла.

Гидротехник корылмаларга күзәтүләр оештырганда һәм үткәргәндә түбәндәге таләпләрне үтәргә кирәк:

бьефов дәрәжәләрен теркәү;

бер үк календарь срокларда үзара сәбәп-тикшерү бәйлеләкләренә бәйле Параметрларны (жөй - температураны ачу, су басуга каршы - фильтрация чыгымын һ. б.) күзәтүне гамәлгә ашыру;

ярыкларны һәм жөйләрне ачу, бетон аша фильтрация һәм су агызу, конкрет корылманың үз-үзен тотышы үзәнчәлеген исәпкә алуы график буенча корылмаларны тикшерүне гамәлгә ашыру (бозлар барлыкка килү, суның түбән чигенә чыгу, калдыклар үсү, атмосфера явым-төшемнәренең йогынтысы һ.б.).

ГТК өчен Инструкция белән билгеләнгән срокларда һәм аның тарафыннан каралган күләмдә күзәтүләр үткәренелергә тиеш:

корылмалар һәм аларның нигезләре өчен явым-төшемнәр;

корылмаларда һәм тышлыкларда деформация, ярыклар, мәгълүмат һәм тәзелеш жөйләренең торышы артыннан;

грунт плотиналарының, дамбаларның, каналларның һәм юынтыларның ныгытмаларының торышы; су үткәргеч торбаүткәргечләрнең торышы; гидроузелның бьеф дәрәжәсе, теле корылмаларының һәм яр кушылмаларының нигезендә фильтрация режимы, дренажлар эше. корылмалар зонасында автофильтрациягә каршы тору жайланмалары, грунт сулары режимы белән;

корылмаларга, аерым алганда, су һәм рисбермалар, төбе һәм ярларны юдыруга, су кырыйларының кавитация жимерелүенә, тышчаларның хакыйкатенә һәм коррозиясенә, утырту, тузан күренешләренә, бассейннарның пычрануына һәм үсүенә, сулыкларның ярларын эшкәртүгә басым ясый;

бозның корылмага йогынтысы һәм аларны бозлау.

Кирәк булганда, проект нигезендә корылмаларның вибрация, конструкцияләрнең ныклыгы һәм температура режимы, металл һәм бетон коррозиясе, металл конструкцияләренең эретеп ябыштыру жөйләренең торышы, аерым участокларда газ бүлеп бирү һәм башка күзәтүләр һәм тикшеренүләр оештырыла.

3.3. Параметрларны инструменталь тикшерү методикалары кулланыла торган ГТК, аларны үлчәү һәм тасвирлау

ГТК торышын бәяләү буенча катлаулы һәм җаваплы эшләр башкару, аларның куркынычсызлыгын һәм приборларны һәм инструментларны кулланып ышанычлылыгын арттыру чараларын эшләү өчен проект, махсус һәм фәнни-тикшеренү оешмалары җәлеп ителергә тиеш.

3.4. ГТКны карау графигы

ГТКларның торышын бәяләү, ремонт эшләре срокларын һәм күләмнәрен төгәлләштерү, аларны техник эксплуатацияләүне яхшырту буенча тәкъдимнәр эшләү, шулай ук корылмаларның торышын бәяләү өчен даими техник карауларга дучар ителергә тиеш барлык төр ремонтның сыйфаты.

Корылмаларны планлы техник карау уртак һәм сайлап алынган булырга мөмкин.

Гомуми тикшерүләргә елга ике тапкыр - язын һәм көзен үткәргә кирәк.

Корылмаларның гомуми язгы каравы аларның торышын һәм язгы яңгыр явып үткәннән соң язгы ташуны үткәргүгә эзерлекләрен бәяләү өчен үткәрелә. Язгы тикшерү барышында язгы ташуны үткәрү алдыннан агымдагы ремонт эшләренең сроклары һәм күләмнәре аныклана, шулай ук киләсе жөйгә чорга корылмаларга агымдагы ремонт ясау һәм агымдагы һәм киләсе елларга капитал ремонт ясау буенча эшләр күләмнәре билгеләнә.

Гомуми көзгә карап чыгу гидротехник корылмаларның кышка эзерлеген тикшерү максатыннан үткәрелә. Бу вакытта ремонт буенча барлык жөйгә эшләр дә төмамланырга тиеш.

Сайлап алынган вакытта аерым гидротехник корылмалар яки аларның аерым элементлары тикшерелә. Сайлап алу тикшерүләренең ешлыгы жирле эксплуатация шартлары белән билгеләнә.

Планлы тикшерүләрдән тыш, гадәттән тыш хәлләр яки аварияләрдән соң ГТКның чираттан тыш тикшерүләргә үткәрелергә тиеш.

3.5. Язгы ташуга эзерлек һәм үткәрү, ГТКны тикшерү

Ел саен язгы ташу чоры җиткәнгә кадәр су басуга каршы комиссия язгы ташуны үткәргүгә ГТК тикшерүен үткәрә:

ГТК торышын гомуми тикшерү;

эшләргә югары су үткәрү белән бәйлә булган затворларның һәм жиһазларның гамәлдә булуын тикшерү;

начар метеорологик шартларны исәпкә алып (яңгыр, кар катламнары һ.б.) автотранспорт өчен ГТКга керү юлларын һәм подъездларны тикшерү.

ГТК (ташкын) узганнан соң, бигрәк тә Түбән бьеф ныгытылганнан соң, жиһазлар каралырга, зыяннар табылырга һәм аларны бетерү вақыты билгеләнергә тиеш.

3.6. Курсабаш авыл жирлеге башлыгы, шулай ук ГТК арендаторлары күзәтү һәм үлчәү өчен җаваплы вазифаи затлар исемлеге. ГТК милекчесе үз карары белән ГТКны эксплуатацияләү буенча җаваплы итеп билгели һәм килешү төзелә.

3.7. Күзәтүләр һәм үлчәү нәтижәләрен эшкәртү һәм анализлауны оештыру һәм гамәлгә ашыру

Күзәтүләрнең нәтижәләре тиешле ведомстволарга һәм журналларга языла. Гидротехник корылмаларны тикшерү нәтижәләре буенча акт төзелә, анда Тикшерелгән объектның, аның техник торышының кыскача тасвирламасы, шулай ук, ачыкланган житешсезлекләрен күрсәтеп, эксплуатацияләү, ремонт һәм инструкцияләрнең үтәлешен контрольдә тотуны оештыру, шулай ук ГТКның эш хәлендә тоту буенча тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәр бирелә. Корылмаларны комиссия тикшерүе вақытында актка комиссиянең барлык әгъзалары тарафыннан имза салына.

Проект һәм башкарма документларны һәм гидротехник корылмаларны тикшерү нәтижәләрен өйрәнүне анализлау төгәл билгеләү максатыннан башкарыла:

корылмаларның техник торышы;

корылмаларның куркынычсызлыгын арттыру өчен махсус тикшеренүләрен башкару зарурилыгы;

гидротехник корылманың куркынычсызлыгын бәяләү һәм аны киметү сәбәпләрен анализлау гидротехник корылманың техник төзек торышын һәм аның куркынычсызлыгын тәэмин итү, шулай ук гидротехник корылманың авариясен булдырмау буенча чаралар.

3.8. Ремонт эшләрен эзерләү тәртибе һәм үткәру регламенты, эксплуатация персоналы тарафыннан кичекмәстән юкка чыгарылырга тиешле (куркыныч тудырган очракта) куркынычларны ремонтлау буенча типлаштырылган схемалар һәм карарлар.

Ремонт эшләренең бурычлары корылмаларны эшкә яраклы хәлдә тоту, үз көчләре (хужалык сәләте) белән дә, подрядчы оешмалар көче белән дә башкарыла торган планлы һәм планнан тыш ремонт эшләрен башкару хисабына тора.

Гидротехник корылмаларда ремонт эшләре перспективалы (күпьяеллык), ел саен һәм айлык эш планнары нигезендә башкарылырга тиеш.

Ремонт эшләре планнары нәтижәләр нигезендә төзелә:

- гидротехник корылмаларны, шул исәптән язгы ташулар узганнан соң да, системалы тикшерү;

- табигый бәла-казалардан яки аварияләрдән соң чираттан тыш тикшерүләр үткәру (баш тарту);

- корылмаларның торышына системалы контроль, аңа инструменталь натураль күзәтүләр, вакытлы һәм махсус тикшерүләр һәм сынаулар керә.

Авария хәлендәге яки кешеләр өчен куркыныч тудыручы яки терәк гидротехник корылмаларның һәм технологик жиһазларның эшкә яраклылыгына куркыныч тудыручы гидротехник корылмаларда ремонт эшләре кичекмәстән башкарылырга тиеш.

Башкарылган ремонт агымдагы һәм капитал булырга мөмкин. Капиталь ремонтка конструкцияләрен яки гидротехник корылмаларның аерым элементларын торгызу (алмаштыру) башкарыла торган эшләр керә, алар зыяннары аларны эксплуатацияләүнең ышанычлылыгын һәм куркынычсызлыгын киметә яисә аларның эксплуатация мөмкинлекләрен чикли.

Гидротехник корылмаларның агымдагы ремонтлары гидротехник корылмаларның конструктив элементларын туздан саклау буенча эшләрне үз вакытында бетерүне күздә тотта.

Гидротехник корылмага капитал ремонт ясау алдыннан кабул ителгән техник карарны нигезли торган ремонт проектын төзү, билгеләнгән ремонт эшләрне оештыру ысулы булырга тиеш ремонт вакыты, чыгымнар. Капитал ремонт проектлары, ремонт ысулына бәйсез рәвештә (хужалык, подрядчы) төзелергә тиеш.

Гидротехник корылмаларның (дренаж һәм су алу элементларының) аеруча җаваплы элементларын капитал ремонтлау проектын төзү; югары тизлекле агымнар йогынтысына дучар ителгән өслекләр; Түбән бьефта энергия агымы түлгечләре; контроль-үлчәү аппаратурасы һ.б.), шулай ук аларның нигезен һәм яр буйларын ныгыту буенча эшләр махсус оешмалар җәлеп ителергә тиеш.

Гидротехник корылмаларны капитал ремонттан соң кабул итүне билгеләнгән тәртиптә билгеләнгән комиссия башкара. Ремонт эшләрне кабул иткәндә аларның проектка туры килүе тикшерелергә тиеш. Аларны эксплуатацияләүгә тоткарлык тудыручы һәм әйләнә-тирә мохитнең экологик торышын начарайта торган һәм персоналның хезмәт куркынычсызлыгын тәэмин итүче корылмаларны эксплуатацияләүгә кабул итү тыела.

4. ГТКны техник эксплуатацияләүнең төп кагыйдәләре

4.1. ГТКны эксплуатацияләгәндә куркынычсызлык техникасы таләпләре

Эшләргә рөхсәт ителгән затлар укырга һәм бу хакта таләпләргә туры китереп танклыкка ия булырга тиеш.

Ремонт эшләре вакытында эшләр башкару проекты яки технологик документация белән каралган операцияләрнең эзлеклелеге үтәлергә тиеш;

Су агызу корылмасы аларга чит әйберләр, боздан саклану җайланмалары элэгүдән сакланырга тиеш.

Хезмәт күпере коймалар яки периллар белән җиһазландырыла

Язгы ташу вакытында су саклагычта су дәрәжәсен, су агызу корылмалары аша су үтүне, корылмаларның һәм дамбаларның торышын тәүлек буе күзәтеп торып билгеләнә.

Су алу һәм су агызу корылмаларын чистарту эшләре җаваплы җитәкче катнашында башкарылырга тиеш.

4.2. ГТКның техник төзеклек һәм эшкә сәләтлелегенең төп күрсәткечләре

ГТКның техник төзеклеге һәм эшкә сәләтлелегенең төп күрсәткечләре булып тора:

- проект үткәрү сәләтен тәэмин итү;
- жир элементларының көчәюе һәм үсүе, җиммерелүе һәм юылуы булмау;
- якин-тирә жирләрнең өске сулары белән су басу һәм су басуга юл

куймау;

- түбән бьефларны юдырмау, рисберм беркетмәләренә зыян китерү.

сөзөкләк;

- гидравлик Параметрлар (су дәрәжәсе, биеклегенә буенча корылмаларның тишәкләре аша су тарифлары һәм чыгымнарын билгеләү мөмкинлегенә; затворов һ.б.);

- җөйләр аша ага торган суның булмавы; - эксплуатацион эшләр башкаруның тиешле культурасы, корылмаларны эстетик бизәү һәм төзекләндерү.

4.3. Авария хәлләре килеп чыккан очракта, су агызу корылмаларының үткәрүчәнлек сәләтеннән артып киткән катастрофик ташулар вакытында үткәрелә торган чаралар.

Житештерү инструкциясендә эксплуатацион персоналның авария хәлендәге гадәттән тыш хәлләр вакытында эш планы баян ителергә тиеш. Персоналның гамәлләре авариягә куркыныч тудыручы сәбәпләрне бетерүгә, ә аларны бетерү мөмкин булмаган очракта - авариядән килгән зыянны киметү буенча чараларны үтәүгә юнәлдерелергә тиеш.

План нигезендә билгеләнергә тиеш:

аварияле хәл килеп чыгу куркынычы турында персоналга һәм җирле халыкка хәбәр итү чаралары, төп һәм резерв элемент чаралары;
жәлеп ителә торган транспорт чаралары һәм төп маршрутлар хәрәкәте.
Кешеләр өчен куркыныч тудыручы һәм төп гидротехник корылмаларның тотрыклылыгын һәм эшкә яраклылыгын куркыныч тудыручы ГТК һәм механик җиһазларның эшендәге процесслар да бозуларны кичекмәстән бетерергә тиеш һәм технологик җиһазлар.

Мондый хокук бозуларга һәм процессларга кертелгән:

утырту зоналары һәм тузу участкалары барлыкка килү белән фильтрацион процессларның һәм суффозион күренешләрнең кискен көчәюе;

гидротехник корылмаларның һәм аларның нигезләренең тигезсез утырмасы рөхсәт ителгән чик күрсәткечләрдән артып китә һәм аларның тотрыклылыгын куркыныч тудыра;

су үткәргеч һәм су агызу корылмаларына су сибү, бу исә корылманың җимерелүе нәтижәсендә гребень аша су агызуга китерергә мөмкин;

төп затворларны яки аларны күтәртү механизмнарын, су агызу һәм су үткөрү җайланмаларын сафтан чыгару.

Инструкциядә авария хәлендәге хәлләр килеп чыгуның иң ихтимал сәбәпләре билгеләнергә һәм персоналның аларны бетерү буенча эш планы төзелергә тиеш.

Авария хәлләренең килеп чыгу сәбәпләре булырга мөмкин:

гидроузелның су үткөрү корылмаларының үткөрүчәнлек сәләтен арттыручы чыгымнар белән югары ташкын узу;

сейсмик күренешләр;

төрле обвалы һәм оползания тавы склонов, шул исәптән, сусаклагычта барлыкка килү белән югары Дулкыннар;

катастрофик атмосфера явым-төшемнәр (яңгыр, кар явуы), боз һәм шуг күренешләре;

гидротехник корылмаларның нигезләре һәм кушылмалары урнашкан районда фильтрация режимының начараюуы;

гидротехник корылмаларның һәм аларның аерым элементларының ныклығын һәм тотрыклылыгын киметү, эксплуатацияләү кагыйдәләрен бозу, төзелеш-монтаж эшләренең сыйфатсыз башкарылуы һәм проектолаганда җибәрелгән хаталар нәтижәсендә;

Авария хәлләре барлыкка килү куркынычы янаганда югары куркыныч булган зоналарның торышын көчәйтелгән контрольдә тотуны оештырырга, шулай ук тиешле дәрәҗәдә органнарыннан табигый күренешләр барлыкка килү куркынычы турында даими мәгълүмат алырга кирәк.

Катастрофик күренешләр барлыкка килү куркынычы турында мәгълүмат булган очракта мөмкин булган аварияләрне булдырмау һәм бетерү, шулай ук зыянны киметү буенча кисәтү чаралары белән чаралар күрелергә мөмкин: су саклагычта су дәрәжәсен киметү;

Ишкәкләрне арттыру һәм плотиналарның күтәрелешен ныгыту;

гидротехник корылмаларның иң җиңел торгызыла торган өлешләрендә проран булдыруга эзерлек яки өстәмә су агызгыч отверстийлар урнаштыру;

су белән тәмин итү һәм ага торган дамбалар һәм тыкшынулар урнаштыру;

жиһазлар һәм механизмнарны куркынычсыз урынга күчерү;
тээмин итү, аларны яклау нче мөмкин булган жәрәхәтләр;
барлык суосбросных отверстийларын ачу мөмкинлеген тээмин итү;
кирәк очракта — чыныккан затворларны өзү.

Авариягә каршы жайланмалар, су сиптерү һәм коткару чаралары төзек хәлдә булырга һәм даими тикшерелергә тиеш.

Гидротехник корылмаларның жимерелү куркынычы янаган барлык очрактарда да билгеләнгән тәртиптә ГТКдан түбәнрәк урнашкан барлык торак пунктларга тиз арада хәбәр итү һәм халыкны куркыныч зонадан эвакуацияләү кирәк.

4.4. ГТК һәлакәтләрен бетерү өчен финанс (матди) резервлары булу авыл жирлегә бюджетында финанс резервлары каралмаган, ГТК авария булган очракта, гадәттән тыш хәлләрне бетерү өчен финанслау Саба муниципаль районының резерв фонды хисабына башкарыла.

4.5. Язгы ташуларны, ташуларны үткәргәндә һәм тискәре температура вакытында нормаль шартларда, экстремаль хәлләрдә ГТКНЫ куллану тәртибе

Гидротехник корылмаларны нормаль шартларда эксплуатацияләү бирелгән параметрларны саклап калуға юнәлдерелгән кирәкле, даими башкарыла торган чаралар комплексы белән билгеләнә:

сусакалагычтагы су дәрәжәсе НПУ дан артмаска тиеш;

сусакалагычны тутырганда, артык суны агызырга кирәк.

язгы ташулар (ташу)

Ел саен язгы ташу чоры житкәнчегә кадәр ташкынга каршы комиссия оештырылырга тиеш. Комиссия бурычына гидроузел аша су ташуны (ташкынны) үткөрү һәм ГТКны зыяннардан саклау буенча чаралар планын эшләү керә.

Су ташуны (ташкынны) үткөрү буенча чаралар планы алдан ук эшләнә, Роскомгидрометның алдагы һәм агымдагы фаразларына нигезләнә, ул язгы ташуның башлануы һәм ахыры, аны узу күләме һәм характеры, шулай ук ташуның агымдагы чыгымының максимал күләмен үз эченә ала һәм түбәндәгеләрне үз эченә ала:

сусакалагычны алдан эшкәртү режимы;

язгы ташулар вакытында гидроузелның эш режимы;

затворами маневрлау графигы;

төзелеш материалларының авария хәлендәге запаслары һәм аларның урнашу урыннары исемлегә (таш, ком, вак таш, агач материаллары, тыгызлау өчен материаллар һ. б.), мөмкин булган жимереклекләрне бетерү һәм корылмаларга зыян китерү өчен кирәкле материаллар, шулай ук транспорт чаралары, махсус киемнәр, инструментлар исемлегә;

язгы ташу (ташу) алдыннан эзерлек эшләре составына түбәндәгеләр кертелә:

язгы ташу комиссиясе тарафыннан ГТК торышын гомуми карап чыгу;

ГТКны, шул исәптән тал һәм дренаж суларын бүлеп бирүне тээмин итүче жайланмаларны планлы ремонтлауны тәмамлау.;

эшләре югары су үткөрү белән бәйле булган затворларның һәм жиһазларның гамәлдә булуын тикшерү;

затворларның һәм аларның күтәртү жайланмаларының ышанычлы эшләвен тээмин итү чараларын үтәү;

салкын чорга куела торган вакытлыча корылмаларны һәм конструкцияләрне (запаней, тепляклар, агынтылык булдыру һ. б.) сүтү яки бетерү.;

юылган урыннарда грунт корылмалары һәм ярларны өстәмә ныгыту;

су асты участкаларында урнашкан электр тапшыру линияләрен саклау, боз чыгу вакытында нигезләрне юудан һәм боз йогынтысыннан саклау;

корылмалар янындагы кардан һәм боздан чистарту, ишкәк ишү һәм плотиналар фермаларында кюветларны чистарту.;

ташу (ташу) вакытында авария бригадаларын оештыру, аларны үткөрү вакытында кирәк булырга мөмкин булган эшләрне житештерүгә өйрәтү.

начар метеорологик шартларны исәпкә алып (яңгыр, кар катламы һ.б.) ГТК һәм ГТК автотранспортына һәм авария хәлендәге запас складларына керү юлларын һәм подъездларны тикшерү һәм тоту.

Өзерлек эшләрен тәмамлау вакыты жирле шартларга бәйле рәвештә билгеләнә, әмма Роскомгидромет фаразы белән билгеләнгән ташу башланганчы 15 көннән дә соңга калмыйча билгеләнә.

Язгы ташуны үткөрү планында каралган чараларның үз вакытында үтәлешен көндәлек контрольдә тоту. ГТК эксплуатацияләү буенча инструкциягә язгы ташуны эзерләү һәм узу чорында гидроузелда башкарылуы эшләр исемлегенә китерелә.

Югары ташкыннар үткөрү өчен формалаштыру каралган гидроузелларда су дәрәжәсен НПУ билгеләреннән югарырак күтәрү бары тик тулысынча ачык су агызу һәм су үткәргеч тишекләре булганда гына рөхсәт ителә. Су агымы кимегәндә, су дәрәжәсенәң тамгасы кыска вакыт эчендә НПУга кадәр киметелергә тиеш.

ГТК (ташкын) узганнан соң, бигрәк тә түбән бьеф ныгытылганнан соң, жиһазлар каралырга, зыяннар табылырга һәм аларны бетерү вакыты билгеләнергә тиеш.

Тискәре температура булганда ГТК эксплуатациясенә өзерлек планына түбәндәге чаралар кертелергә тиеш:

кышкы чорда эшләү өчен билгеләнгән затворларның һәм аларга хезмәт күрсәтүче механизмнарның, шулай ук уплотнениеләрнең төзеклеген тикшерү;

шуу жайланмаларының, рәшәткә чистарту механизмнарының эзерлеген тикшерү;

кораллар һәм жайланмалар (багрлар, тырмалар, жәяүлеләр һ. б.) эзерләү; корылмаларга подъездлар эзерләү;

боз, шугалар ташлау буенча сменалы бригадалар оештыру һ. б.

Боз катламын су белән тәэмин итү өчен өслек суосбросные отверстия аша үткөрелергә тиеш.

Корылмаларның кышкы шартларда эшләргә эзерлеген кышка өзерлек комиссиясе тарафыннан тикшерелә.

5. ГТК куркынычсызлыгын тәэмин итү

5.1. ГТК саклау системасы булу ГТКда саклау системасы булу каралмаган.

5.2. ГТКда гадәттән тыш хәлләр турында хәбәр итүнең локаль системасы булу һәм аны тоту ГТКда гадәттән тыш хәлләр турында хәбәр итүнең локаль системасы булу һәм аны тоту каралмаган.

5.3. Авария-коткару формироваиеләре булу ГТКны эксплуатацияләгәндә авария-коткару формироваиеләре булу таләп ителми.

5.4. Янгын куркынычсызлыгы ГТКны янгынга каршы саклауны оештыру, янгын куркынычсызлыгы чаралары турында тиешле инструкцияләр эшләү таләп ителми.

5.5. Саклау системалары булу ГТКда саклау яктырту системалары булу каралмаган.

5.6. Элемтә чаралары, автоматика һәм телемеханика булу элемтә чаралары, автоматика һәм телемеханика булу каралмаган.

5.7. ГТК эксплуатацияләү вакытында экологик куркынычсызлык

Экологик куркынычсызлык астында ГТК эшчәнлегенең шундый формасы аңлана, шул ук вакытта эксплуатация хезмәте дәвамында барлык бирелгән барлык мәгълүматлар геоэкологик чикләүләр кысаларында ГТК процесслары, параметрлары һәм үзлекләре тискәре нәтижәләр (экологик зыяннар) барлыкка килүгә куркыныч тудырмый.

5.8. Җаваплы затлар һәм сроклар күрсәтеп, ГТК куркынычсызлыгын тээмин итү буенча кирәкле чаралар һәм таләпләр исемлеге (планы)

Чаралар исеме	Үтөлеш вакыты	Җаваплы
Гадәттән тыш хәлләр вакытында ГТК эксплуатация персоналын уку	Елга бер тапкыр	Авыл җирлеге Башкарма комитеты
ГТК буенча килешү төзү, кирәк булганда - локальләштерү буенча хезмәт күрсәтү; мөмкин булган аварияләрне бетерү	декабрьга кадәр	Авыл җирлеге Башкарма комитеты
Ростехнадзорның Идел буе идарәсе планлы тикшерүләр үткөрү вакытында ачыкланган бозуларны бетерү, комиссиянең тикшерү рейдлары	күрсәтелгән вакытта	Авыл җирлеге Башкарма комитеты
Чүп-чардан, куак үсемлекләрдән чистарту үткөрү	кирәк вакытта	Авыл җирлеге Башкарма комитеты, арендатор
Язгы ташу да зыян күргән ГТК буенча ремонт-торгызу эшләрен үткөрү	октябрьга кадәр	Авыл җирлеге Башкарма комитеты, арендатор
Барлык су агызу корылмалары, задвижкалар һәм кое суүткәргеч корылмаларда сынау үткөрү	октябрь	Авыл җирлеге Башкарма комитеты, арендатор
Куллану буенча инструкциялар уздыру	Инструкция нигезендә	Җаваплы хезмәткәр
Кое арматурасының туңуы булдырмау буенча чаралар күрү(жылыту өчен салам жәю яки кое капкасына кар салу)	ноябрь	Җаваплы хезмәткәр